

Obsah

1. Biologická hranice fertility člověka	11
2. Přirozená kontracepce	13
2.1 Coitus interruptus	13
2.2 Periodická abstinence	14
2.3 Kalendářová metoda	16
2.4 Měření bazální teploty	16
2.5 Hlenová metoda	17
2.6 Změny děložního čípku	18
2.7 Symptotermální metoda	19
2.8 Krystalizace slin	19
2.9 Rychlé stanovení LH	20
2.10 Výhody periodické sexuální abstinence	20
2.11 Nevýhody a kontraindikace	20
3. Bariérová kontracepce	23
3.1 Cervikální pesar	23
3.2 Diafragma	25
3.3 Ženský prezervativ	28
4. Chemická kontracepce	29
4.1 Spermicidy	29
4.2 Vaginální houba	32
5. Hormonální kontracepce	35
5.1 Orální steroidní kontracepce (COC – Combined Oral Contraception)	35
Historie orálních kombinovaných (estrogen-progestinových) kontraceptiv	35
Steroidy orálních kontraceptiv	36
Metabolismus steroidů orálních kontraceptiv	38
Konstrukce kombinovaných orálních kontraceptiv	41
Mechanismus kontracepčního účinku	45
Účinnost kombinované orální kontracepce	48

Způsob užívání kombinované orální kontracepce	48
Obnovení fertility po skončení užívání	51
Lékové interakce hormonálních kontraceptiv	52
Hemokoagulace a steroidy kontraceptiv	53
Lipidový metabolismus a steroidy kontraceptiv	54
Sacharidový metabolismus a steroidy kontraceptiv	56
Absolutní kontraindikace kombinované orální kontracepce	58
Relativní kontraindikace kombinované orální kontracepce	59
Nežádoucí účinky kombinovaných orálních kontraceptiv	61
Vedlejší účinky kombinovaných orálních kontraceptiv	65
Příznivé účinky kombinovaných orálních kontraceptiv	67
Možné příznivé účinky kombinované orální kontracepce	69
Depotní kombinovaná steroidní kontracepce	70
5.2 Orální progestinová kontracepce	71
„Minipilulka“, (luteální suplementace, kontinuální podávání progestinu, POP–Progestin-Only-Pills)	71
Mechanismus účinku	72
Kontracepční účinnost	72
Výhody orální progestinové kontracepce	73
Indikace orální progestinové kontracepce	73
Kontraindikace orální progestinové kontracepce	74
Vedlejší účinky orální progestinové kontracepce	74
5.3 Injekční progestinová kontracepce	75
Nevýhody dlouhodobé injekční progestinové kontracepce	75
Indikace a kontraindikace injekční progestinové kontracepce	76
5.4 Nové systémy pro dlouhodobou aplikaci progestinů	77
Podkožní implantáty nosiče progestinu	77
Biodegradovatelné systémy pro aplikaci progestinů	77

Vaginální pesar – nosič kontracepčních steroidů	77
5.5 Postkoitální kontracepce	78
6. Nitroděložní tělísko – IUD	85
6.1 Stručná historie	85
6.2 Mechanismus účinku	89
6.3 Vedlejší nepříznivé účinky	91
Mimoděložní těhotenství	91
Hypermenorea a menoragie	91
Bolesti děložní	92
Pánevní zánětlivé onemocnění	92
Alergie	93
Perforace dělohy	94
Spontánní expulze IUD	94
Teratogenní efekt	94
6.4 Vedlejší příznivé účinky	95
6.5 Trvání nošení IUD	95
6.6 Indikace pro IUD	95
6.7 Technika zavádění IUD	96
6.8 Kontraindikace IUD	97
6.9 Kontracepční účinnost	98
6.10 Terapeutický efekt	99
7. Chirurgická kontracepce (tubární sterilizace)	101
7.1 Indikace tubární sterilizací	101
Všeobecně zdravotní indikace sterilizace	101
Porodnické indikace	102
Tubární sterilizace	102
7.2 Časování výkonu	103
Postpartální sterilizace	103
Tubární sterilizace při přerušení těhotenství	104
Tubární sterilizace současně při operaci v malé pánvi z jiné indikace	104
Plánovaná tubární sterilizace	104
7.3 Chirurgický přístup	104
7.4 Metody tubární okluze	106

	Klasické chirurgické postupy	106
	Sterilizace s použitím elektrického proudu	107
	Mechanický způsob sterilizace	108
	Sterilizace chemickými látkami	108
7.5	Refertilizace	108
7.6	Komplikace sterilizace a selhání metody	109
8.	Mužská kontracepce a sterilizace	112
8.1	Reprodukční zodpovědnost	112
8.2	Kontrapeční metody	113
	Sexuální abstinence	113
	Coitus interruptus	113
	Kondom	114
	Zabránění ejakulaci	116
	Vasektomie	116
	Hormonální antikoncepce	118
	Chemická antikoncepce	119
	Teplo	119
	Imunologické postupy	120
9.	Psychologické a psychosomatické aspekty kontracepce	122
10.	Bizarní metody kontracepce	127
11.	Výběr kontrapeční metody	131
11.1	Adolescence	131
11.2	Klimakterium	134
11.3	Kojící žena	135
11.4	Nemocná žena	135
12.	Perspektivy kontracepce	139
13.	Spolehlivost kontracepce a její hodnocení	142
13.1	Pearlův index	143
13.2	„Life table“ techniky	143
13.3	Nevýhody a možné chyby sledování	144
13.4	Orientační tabulka účinnosti	145